

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ТРАНСФЕР ЗНАНЬ

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ КОЛЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНИХ ПРИРОДООХОРОННИХ ПРОЕКТІВ

ХУДЯКОВА М. В.

*Харківський національний університет міського господарства імені О. М.
Бекетова*

sontaritsmyhome@gmail.com

На кожному етапі історичного розвитку суспільства виникає потреба включати нові елементи до змісту освіти, а саме тієї, від здобуття якої залежить подальший прогресивний розвиток усього людства. Сьогодні одним із таких елементів – екологічна освіта. Оскільки між об'єктивними вимогами суспільства до певного рівня екологічних знань і недостатніми екологічними знаннями кожної окремо взятої людини виникають серйозні розбіжності [1]. Здобутті екологічної освіти кожним членом суспільства – одна зі стратегічно важливих цілей, яка входить як до Цілей сталого розвитку, так і місцевих екологічних ініціатив [2, 3].

Екологічна освіта – це процес систематизованих знань, набуття навичок і формування ставлення до цієї сфери. Екологічна освіта сприяє:

- покращенню розуміння суспільством екологічних проблем глобального та локального масштабу і спільному пошуку рішень [3, 4];
- набуванню знань, умінь і навичок, необхідних для охорони та покращення стану довкілля;
- спонукає членів суспільства оцінювати й пояснювати процеси, що відбуваються в природі, розуміти взаємовідносини людини й природи, спрогнозувати можливі зміни довкілля як результат людської діяльності;
- сприяє формуванню раціонального ставлення до наявних ресурсів та виникненню почуття відповідальності за навколишнє середовище;
- розвиває вміння використовувати набуті знання, приймати виважені рішення та втілювати їх у життя заради збереження та охорони природних

ресурсів, що є основою для формування екологічно активної життєвої позиції [5].

Наразі висока концентрація інформації та знань, вимагає швидкого осмислення та знаходження рішення, через що інформація, що не має високої зацікавленості перед аудиторією – зникає з поля зору. Саме тому важливо для засвоєння екологічних знань наразі застосовувати інтерактивні методи з емоційним забарвленням.

Інтерактивні методи навчання підвищують пізнавальну активність, посилюють діяльнісний підхід в навчанні та реалізацію спільної діяльності, спрямовані на кооперативну обробку навчальної інформації зі здобуттям нових знань для кожного учасника процесу навчання [6].

Гейміфікація – один з інструментів інтерактивного методу навчання, у якому за допомогою ігор учасники залучаються до розв'язання задачі та набувають необхідні компетенції. Виявлено, що існують емпіричні докази того, що ігри можуть бути ефективні засоби для покращення навчання та розуміння складного предмета [7].

Метод навчання з застосування ігор може відігравати важливу роль посилюючи залучення учасників. Загальним результатом є покращення якості засвоєння знань на довгостроковий період, що важливо для прийняття колективних природоохоронних рішень у післявоєнному відновленні України.

Література

1. Emšteins R. Vides pārvaldes un izglītības programma “Local Agenda 21”: Pašvaldību un sabiedrības tālākizglītība un līdzsvarota attīstība / Kudreņickis I. u.c. // LU Zinātniskie raksti. R.: LU, 1995. 15. 22.1
2. Resolution Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development 2015 (General Assembly of the United Nations). URL: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/9824/-Transforming_our_world_the_2030_Agenda_for_Sustainable_Development-2015TransformingOurWorld_2015.pdf.pdf?sequence=3&isAllowed=3 (access date: 13.10.2023).
3. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text> (дата звернення: 13.10.2023).
4. Laizāne I. Ekoloģiskās izglītības aktualitāte un tās iespējamie risinājuma ceļi // Environment. Technology. Resorces 1999. – R.: LU, 1999. 79–83.
5. Dillon J., Herman B. Environmental Education. Handbook of Research on Science Education, 2023, 246 p.

6. Чорна, І., Мельничук, Л., Татарин, О. Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі під час викладання природно-математичних дисциплін. Молодий вчений. 2022, 6 (106), 61–64. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-6-106-13>
7. Kapp K. M. The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education, Pfeiffer, 2012. 154 p.

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

УРЕНОВА А. С., КЛЕЄВСЬКА В. Л.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

a.s.urenova@student.khai.edu

Існуюча екологічна ситуація підтверджує необхідність негайної перебудови мислення кожної окремої людини і суспільства в цілому, формування екологічної свідомості та екологічної культури. Саме тому екологічна освіта і екологічне виховання мають стати пріоритетними напрямками в освітньому процесі [1]. Досвід Європейських країн демонструє можливість покращення стану навколишнього природного середовища, базуючись на принципах екологічної політики держави, високому рівні екологічної культури, активній позиції суспільства в природоохоронній діяльності. Але досягнення високого рівня екологічної культури є неможливим без впровадження екологічної освіти та екологічного виховання.

Згідно з Концепцією екологічної освіти України, «...підготовка громадян з високим рівнем екологічних знань, екологічної свідомості і культури на основі нових критеріїв оцінки взаємовідносин людського суспільства і природи (не насильство, а гармонійне співіснування з нею), повинна стати одним з головних важелів у вирішенні надзвичайно гострих екологічних і соціально-економічних проблем сучасної України» [2].

Основною метою екологічної освіти є формування екологічної культури окремих осіб і суспільства в цілому, формування навичок, фундаментальних екологічних знань, екологічного мислення і свідомості, що ґрунтуються на ставленні до природи як універсальної, унікальної цінності.

Головні завдання екологічної освіти: